Mikroskopická kolitida

Mikroskopická kolitida je nalezena asi u 10% pacientů s chronickými průjmy.Má dvě formy – **lymfocytární** a **kolagenní** kolitidu. Incidence je asi 0,5 na 100 tisíc na rok a prevalence asi 10 nemocných na 100 tisíc. Častěji bývají postiženy ženy.

Příčiny

Příčiny vzniku jsou nejasné. Některé teorie hovoří o možném vlivu antigenů střevních bakterií, o imunopatologické poruše, o nepřiměřené reakci na složky tráveniny a o účinku žlučových solí na střevní epitel. Uvažuje se i o asociaci mikroskopické kolitidy s užíváním NSAID (nesteroidních antirevmatik).

Projevy

Nemoc se projevuje chronickými vodnatými průjmy bez příměsi krve. Počet stolice je cca 6-20 denně, objevují se bolesti břicha, nucení na stolici a noční stolice. Někteří nemocní trpí i nevolností a zvracením. Některé formy jsou spíše perzistující, u jiných se střídají relapsy s remisemi, někdy dochází k samovolnému a trvajícímu ústupu obtíží. Mikroskopická kolitida není narozdíl od IBD (idiopatické střevní záněty) spojena s vyšším rizikem vzniku kolorektálního karcinomu.

Diagnostika

Určujícím vyšetřením je kolonoskopie s provedením etážových biopsií. Endoskopický obraz se může zdát normální nebo jsou přítomny jen lehké nespecifické zánětlivé změny v podobě edému a zarudnutí, nebo lehkého vymizení cévní kresby.

Histologicky nacházíme u lymfocytární kolitidy zvýšený počet lymfocytů ve sliznici se zánětlivým infiltrátem. U kolagenní kolitidy dominuje v nálezu pruhy zesíleného kolagenního vaziva pod povrchovým epitelem.

V krevních náběrech jsou asi u 20% pacientů s mikroskopickou kolitidou nalezeny protilátky p-ANCA, asi u 15% jsou pozitivní antigliadinové protilátky.

Léčba

S efektem lze podávat **antidiaroika**, velmi dobrý účinek mají i **5-ASA preparáty** a **sulfasalazin**. **Kortikoidy** per os mají v porovnání s předchozími léčivy vyšší účinnost, ale pro vedlejší účinky se nedoporučuje dlouhodobé užívání. Ideální jsou **topické kortikosteroidy** jako je budesonid. Azathioprin, cyklosporin a metrotrexát jsou použitelné pouze u těžkých případů neodpovídajících na ostatní léky.